

Maatalouden tuottajahintaindeksi

2009, 4. neljännes

Maatalouden tuottajahintaindeksi laski 15,4 prosenttia neljännellä vuosineljänneksellä

Maatalouden tuottajahintaindeksi laski 15,4 prosenttia vuoden 2009 neljännellä neljänneksellä vuotta aiempaan verrattuna. Ilman turkistuotantoa tuottajahinnat laskivat 16,7 prosenttia.

Kasvituotoksen hintaindeksi laski vuodessa 21,1 prosenttia. Eläintuotoksen hintaindeksi laski 12,3 prosenttia. Kokonaisindeksin laskuun vaikuttivat erityisesti viljan ja maidon hintojen lasku. Viljan hinnat olivat neljännellä vuosineljänneksellä 32,1 prosenttia alhaisemmat kuin vuotta aiemmin. Maidon hinta laski 19,5 prosenttia.

Maatalouden tuottajahintaindeksin neljännesvuosi- ja vuosimuutokset neljännellä vuosineljänneksellä 2009

Indeksi (2005=100)	Pisteluku IV/2009 ¹	Muutos -% III/2009 - IV/2009 ¹	Muutos -% IV/2008 - IV/2009 ¹
Kokonaisindeksi	104,2	-1,0	-15,4
Kokonaisindeksi, pois lukien turkistuotanto	106,2	-2,3	-16,7
Kasvituotos	100,2	-4,8	-21,1
Eläintuotos	106,2	0,9	-12,3

1) 2009 ennakkollinen kunnes maidon lopullinen jälkikäilytys tiedossa

Maatalouden tuottajahinnat laskivat viime vuonna

Maatalouden tuottajahintaindeksi laski 9,9 prosenttia vuonna 2009. Ilman turkistuotantoa tuottajahinnat laskivat 10,5 prosenttia. Kasvituotoksen hintaindeksi laski vuodessa 16,8 prosenttia ja eläintuotoksen hintaindeksi laski 5,7 prosenttia. Kokonaisindeksin laskuun vaikuttivat erityisesti viljan ja maidon halpeneminen. Viljan hinta on laskenut vuodessa 38,7 prosenttia ja maidon hinta on laskenut 9,5 prosenttia. Vuoden 2009 lopulliset tuottajahintaindeksit julkaistaan toukokuussa 2010.

Sisällys

Taulukot	
Maatalouden tuottajahintaindeksi 2005=100, IV/2009.....	3
Maatalouden tuottajahintaindeksi 2005=100, I–IV/2009.....	4
Kuviot	
Maatalouden hintaindeksien 2005=100 kehitys 1/2000–12/2009.....	5
Laatuseloste: Maatalouden tuottajahintaindeksi 2005=100.....	6

Taulukot

Maatalouden tuottajahintaindeksi 2005=100, IV/2009¹⁾

Indeksinimike	Pisteluku	Neljännesvuosimuutos (%)	Vuosimuutos (%)
010000 VILJAT (sisältää siemenet)	96,1	0,9	-32,1
020000 TEOLLISUUSKASVIT	79,2	-7,5	-13,4
030000 REHUKASVIT	146,0	-1,5	-1,5
040000 VIHANNEKSET JA PUUTARHATUOTTEET	104,6	-3,4	-13,9
050000 PERUNAT (sisältää siemenen)	85,1	-23,9	-33,0
060000 HEDELMÄT	122,0	-0,5	-10,0
100000 KASVITUOTOS (010000 - 090000), sisältäen hedelmät (060000) ja vihannekset (040000)	100,2	-4,8	-21,1
101000 KASVITUOTOS (010000 - 090000), pl. hedelmät (060000) ja vihannekset (040000)	95,0	-6,5	-27,0
110000 ELÄIMET	108,5	-3,0	-5,9
111000 Nauta	115,1	-4,2	-2,4
120000 ELÄINTUOTTEET	105,0	3,2	-15,4
121000 Maito	109,8	0,9	-19,5
122000 Kananmunat	144,8	-0,7	-0,7
130000 ELÄINTUOTOS YHTEENSÄ (110000 + 120000)	106,2	0,9	-12,3
13000x ELÄINTUOTOS YHTEENSÄ (110000 + 120000), pl. turkikset	110,0	-0,7	-13,9
140000 MAATALOUDEN TUOTTAJAHINTAINDEKSI YHTEENSÄ (100000 + 130000), sisältäen hedelmät (060000) ja vihannekset (040000)	104,2	-1,0	-15,4
14000x MAATALOUDEN TUOTTAJAHINTAINDEKSI YHTEENSÄ (100000 + 130000), sisältäen hedelmät (060000) ja vihannekset (040000), pl. turkikset	106,2	-2,3	-16,7
141000 MAATALOUDEN TUOTTAJAHINTAINDEKSI YHTEENSÄ (100000 + 130000), pois lukien hedelmät (060000) ja vihannekset (040000)	103,7	-0,7	-15,8

1) Ennakollinen

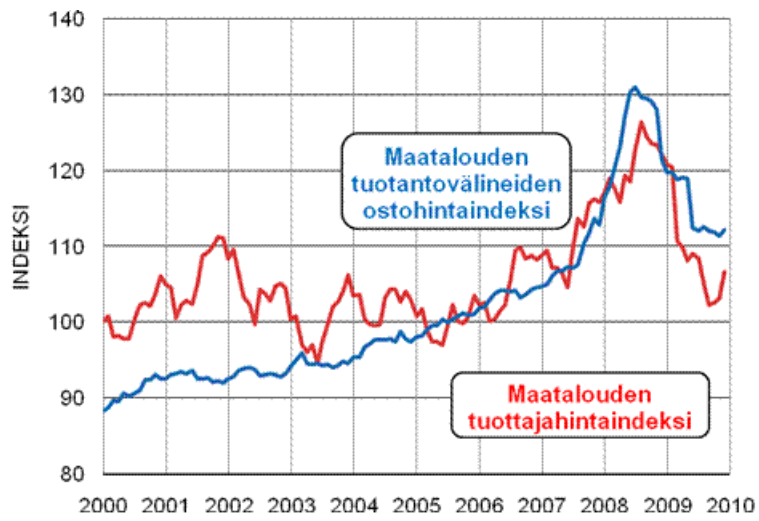
Maatalouden tuottajahintaindeksi 2005=100, I–IV/2009¹⁾

Indeksinimike	Pisteluku	Vuosimuutos (%)
010000 VILJAT (sisältää siemenet)	105,0	-38,7
020000 TEOLLISUUSKASVIT	85,2	-13,7
030000 REHUKASVIT	147,7	9,8
040000 VIHANNEKSET JA PUUTARHATUOTTEET	112,9	-2,3
050000 PERUNAT (sisältää siemenen)	111,9	-9,1
060000 HEDELMÄT	128,9	-1,8
100000 KASVITUOTOS (010000 - 090000), sisältäen hedelmät (060000) ja vihannekset (040000)	110,2	-16,8
101000 KASVITUOTOS (010000 - 090000), pl. hedelmät (060000) ja vihannekset (040000)	106,6	-26,6
110000 ELÄIMET	112,5	-1,0
111000 Nauta	119,8	2,2
112000 Siat	109,5	-2,2
115000 Siipikarja	107,7	-4,0
120000 ELÄINTUOTTEET	106,2	-8,0
121000 Maito	111,8	-9,5
122000 Kananmunat	145,6	-5,2
130000 ELÄINTUOTOS YHTEENSÄ (110000 + 120000)	108,3	-5,7
13000x ELÄINTUOTOS YHTEENSÄ (110000 + 120000), pl. turkikset	112,7	-6,1
140000 MAATALOUDEN TUOTTAJAHINTAINDEKSI YHTEENSÄ (100000 + 130000), sisältäen hedelmät (060000) ja vihannekset (040000)	109,0	-9,9
14000x MAATALOUDEN TUOTTAJAHINTAINDEKSI YHTEENSÄ (100000 + 130000), sisältäen hedelmät (060000) ja vihannekset (040000), pl. turkikset	11,7	-10,5
141000 MAATALOUDEN TUOTTAJAHINTAINDEKSI YHTEENSÄ (100000 + 130000), pois lukien hedelmät (060000) ja vihannekset (040000)	107,9	-11,3

1) Ennakollinen

Kuviot

Maatalouden hintaindeksien 2005=100 kehitys 1/2000-12/2009

Laatuseloste: Maatalouden tuottajahintaindeksi 2005=100

1. Tilastotietojen relevanssi

1.1 Yhteenveto tilaston tietosisällöstä ja käyttötarkoituksesta

Maatalouden tuottajahintaindeksi 2005=100 sisältää indeksipistelukuja kotimaassa tuotettujen kasvi- ja eläintuotteiden hinnanmuutoksista. Indeksii kuvaa maataloustuotteiden arvonlisäverottomien hintojen vaihteluita ja hintakehitystä viljelijän kannalta, sekä hintakehityksen vaikutusta maataloudesta saatavaan tuloon. Tärkeimpiä hintaindeksien käyttäjiä ovat maatalouden tilinpito, tutkimuslaitokset, Eurostat, DG Agri, FAO ja viljelijät.

1.2 Käsitteet

Indeksin keskeiset käsitteet on määritelty Tilastokeskuksen käsitetietokannassa ja kuvattu indeksin menetelmäselosteessa: <http://tilastokeskus.fi/til/mthi/men.html>.

1.3 Luokitukset

Indeksin kuusinumeroisen luokitus noudattaa maatalouden tilinpidon luokitusta pääpiirteissään NACE rev. 1 / EAA/EAF 97 (Rev.1.1). Tiedot on luokiteltu Eurostatin kuusinumeroisen luokituksen mukaan 2 pääryhmään kasvituotukseen ja eläintuotukseen, jotka on jaettu 11 alaryhmään. Luokittelu on esitetty tarkemmin julkaisussa EU:n Maataloushintatilastojen käsikirja (Handbook for EU Agricultural Price Statistics, March 2008).

1.4 Tietolähteet

Maatalouden tuottajahintojen pääasiallinen tietolähde on maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus, Kasvistieto Oy, Kauppapuutarhaliitto, Hedelmä- ja marjanviljelijöiden liitto ja lisäksi muutama yritys.

1.5 Lait, asetukset ja suositukset

Maatalouden hintaindeksit laaditaan Tilastokeskuksessa yhteistyössä Eurostatin kanssa perustuen "herrasmiehsopimukseen". Maatalouden tuottajahintaindeksien hintatietojen keruu ja tilaston laatiminen perustuu välillisesti seuraaviin lakeihin: EP:n ja neuvoston asetus maatalouden tilinpidosta (EY) N:o 138/2004, Laki maaseutuelinkeinotilastoista 20.12.1996/1197, Laki maaseutuelinkeinorekisteristä 29.12.1994/1515, Tilastolaki 23.4.2004/280.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Maatalouden tuottajahintaindeksi on kiinteäpainoinen hintaindeksi, joka lasketaan Laspeyresin hintaindeksin mukaisesti. Indeksien laskenta vaatii perusvuoden painorakenteen lisäksi valittujen hyödykkeiden kuukausittaisen seurannan. Indeksien arvopainot mittaavat myynnin arvoja maatalouden ulkopuolelle tai tilojen välillä. Suomessa maatalouden tuottajahintaindeksien painorakenne on laskettu siten, että kaikissa vuosineljänneksissä on nimikkeillä sama arvopainoarvo. Laskentatapa poikkeaa Eurostatin suosituksesta laskea indeksi. Eurostatin suositus on laskea indeksi vihannesten, helmien ja perunan osalta nk. kausipainoilla. Kausipainotetussa indeksissä ei voida verrata peräkkäisten kuukausien muutosta.

Indeksin painorakenne perustuu maatalouden tilinpidon mukaiseen tuotteiden myynnin arvonlisäverottomaan arvoon perusjaksolla. Painorakenne poikkeaa siis kokonaistuotoksen arvosta. Perusvuotta vaihdetaan viiden vuoden välein, jolloin painorakenne muutetaan vastaamaan perusvuoden tilannetta. Perusvuosi päättyy aina nollaan tai viiteen. Indeksit lasketaan kuukausi- ja vuosi-indekseinä.

Indeksin laskentamenetelmä on kuvattu tarkemmin maatalouden hintaindeksien 2005=100 menetelmäkuvauksessa ja maatalouden hintaindeksien käsikirjassa (Handbook for EU Agricultural Price Statistics, March 2008).

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Indeksi kattaa koko Suomen maataloustuotannon ja alueellista jakoa ei ole. Indeksissä on noin 40 eri tuotetta, joiden hintatiedot ovat pääosin maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksen ja Kasvistieto Oy:n keräämiä. Indeksii kattaa maatalousalan ulkopuolelle myydyt tuotteet tai vientiin tarkoitettut tuotteet, eikä sisällä oman kotitalouden käyttöön tuotettujen tuotteiden arvoa. Indeksii ei myöskään sisällä kotipuutarhasta myytyjen tuotteiden arvoa.

Indeksiin ei kerätä hintatietoja tilojen välisistä kaupoista, mutta arvioidaan niissä käytettävän markkinahintatasoa. Poikkeuksena on heinärehut, jotka ovat uutena ryhmänä mukana hintaseurannassa. Suomessa laskettavassa maatalouden tuottajahintaindeksissä ei ole vihanneksilla ja puutarhatuotteilla vaihtuvapainoista tuotekoria. Vihanneksista ja puutarhatuotteista ei ole edustavia hintatietoja saatavilla kaikilta kuukausilta ja hintaseurannassa on mukana vain varastolaatuiset tuotteet. Vihanneksien osalta kesäkuukausina on käytetty viimeisintä käytettävissä olevaa hintaa. Hedelmillä käytetään satokauden hintaa.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Indeksi julkaistaan neljännesvuosittain tilastoneljänneksen jälkeen 45 päivän kuluessa kuukauden 15. päivänä tai sitä seuraavana arkipäivänä. Marraskuun alussa julkaistaan ennuste koko vuoden vuosi-indeksistä. Maatalouden tuottajahintaindeksi julkaistaan ennakollisena. Lopullinen tilastovuoden neljännesvuosi-/vuosi-indeksi julkaistaan tilastovuotta seuraavan vuoden toukokuussa, kun on tiedossa maidon lopullinen jälkitilin suuruus. Tarvittaessa tuottajahintaindeksistä julkaistaan ylimääräisiä tilastojulkistuksia. Tarkempi julkaisuaikataulu löytyy osoitteesta: <http://tilastokeskus.fi/ajk/julkistamiskalenteri/index.html>.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Maatalouden tuottajahintaindeksistä julkaistaan internetissä vuosineljänneksittäin tuoreimpia lukuja käsittelevä lyhyt tiedote, joka löytyy tilaston kotisivulta.

Maatalouden tuottajahintaindeksi julkaistaan myös seuraavissa paikoissa: Maatalouden tuottajahintaindeksin kotisivuilla (<http://tilastokeskus.fi/til/mthi/index.html>), Suomen tilastollisessa vuosikirjassa, Tilastokatsauksissa sekä Maataloustilastollisessa vuosikirjassa (TIKE), NewCronos tietokannassa (Eurostat).

Maatalouden tuottajahintaindeksiin liittyvää dokumentaatiota on saatavissa tilaston kotisivulta sekä tilastoa tuottavalta Tilastokeskuksen vastuualueelta (sähköpostiosoite mthi.tilastokeskus@stat.fi ja puhelinnumero 09 - 1734 1/maatalouden tuottajahintaindeksi).

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Maatalouden tuottajahintaindeksissä on laskettu vuodesta 1990 lähtien Eurostatin luokitusten mukaisesti ja on siten vertailukelpoinen muiden EU-maiden maatalouden hintaindeksien kanssa.

Vanhat indeksisarjat eivät ole kaikilta osin vertailukelpoisia nykyisiin käytössä oleviin indeksisarjoihin, koska hintamääritelmät ovat muuttuneet mm. hintatukien ja verotuksen osalta.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Maatalouden hintatilastot kuvaavat maataloustuotteiden ja ostopanosten arvonlisäverottomia hintamuutoksia perusajankohtaan nähden. Indeksi ei kuvaa määrän muutoksia ja viljelijän saaman tulon tai menojen muutoksia. Suomen liittyessä Euroopan unioniin vuonna 1995 muutettiin maatalouden tuottajahintaindeksin laskentaperusteita. Vuodesta 1990 lähtien vuoteen 2000 helmikuuhun saakka on maatalouden tuottajahintaindeksiä laskettu tuettomana ja hintatuet mukaan lukien. Indeksistä on olemassa tältä ajalta kahdet indeksisarjat. Maataloustuotteissa arvonlisäverokanta on 17 %. Maatalous tuli vuoden 1995 alusta arvonlisäverotuksen piiriin. Maataloustuotteiden hintatuet poistuivat pääosin 2000 luvun alusta ja niitä ei huomioida nykyisissä indekseissä.

Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Hinnat ja kustannukset 2010

Lisätietoja

Pentti Wanhatalo (09) 1734 3466
Vastaava tilastojohtaja:
Kari Molnar

mthi@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tilastokeskus, myyntipalvelu
PL 4C
00022 TILASTOKESKUS
puh. (09) 1734 2011
faksi (09) 1734 2500
myynti@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1797-6529 (pdf)